

นิทานสุภาษิตจีน (98) 成语故事 (九十八)

นิทานสุภาษิตจีนที่ “เรียนไทยได้จีน” จะนำเสนอในฉบับนี้คือ 东施效颦/東施效颦 Dōng Shī xiào pín (ตงฉี เซียว ปิน) โดย คำว่า 东施/東施 Dōng Shī ตงฉี แปลว่า ชื่อคนนามว่าตงฉี 效 xiào เซียว แปลว่า เลียนแบบ 颦 pín ปิน แปลว่า ขมวดคิ้ว เมื่อนำมารวมกันก็จะแปลว่านางตงฉี ลอกเลียนขมวดคิ้ว ซึ่งก็คือการล้อเลียนขมวดคิ้วแบบแผน หรือแบบอย่างของคนอื่นโดยไม่หันมามองดูสภาพตัวเอง ผลที่ได้จะเป็นเช่นไร เรามาดูรายละเอียดตัวอย่างจากนิทานสุภาษิตจีนนี้กัน

พูดถึงเรื่องสาวงามในจีนแล้ว ก็ไม่มีใครเทียบได้กับสี่สาวงามในประวัติศาสตร์จีนไปได้ ในที่นี้จะขอลำดับถึงแค่ชื่อและฉายาของแต่ละคนเท่านั้น คนที่หนึ่งนามว่า 西施沉鱼/西施沈鱼 Xī Shī chén yú ซีฉี เฉิน ยหวิ ฉายาไซซีมีจางมารี 昭君落雁/昭君落雁 Zhāo Jūn luò yàn เจาจวิน ลั่ว เยียน ฉายาเจาจวินมีกษัตริณิกา 貂蝉闭月/貂蝉闭月 Diāo Chán bì yuè เตียวฉาน ปี้เยว่ ฉายาเตียวฉีเยว่จันทราจันทราหยลหน้า 贵妃羞花/贵妃羞花 Guì Fēi xiū huā กุ้ยเฟย์ ชิว ฮวา ฉายากุ้ยเฟย์ดอกไม้อย่างนางในนิทานสุภาษิตนี้เล่าถึงความงามของไซซี ไซซีเป็นคนเมืองเยว่ในยุคชุนชิว ความงามของนางเป็นที่เลื่องลือ ตามฉายาว่าไซซีมีจางมารี ฉายานี้เล่ากันมาว่า ครั้งหนึ่งนางไปซักผ้าที่ริมธาร เหล่าปลาที่กำลังแหวกว่ายอยู่นั้น เห็นความงามของนางเข้า ก็หลงใหลจนลืมว่ายน้ำ แล้วจมลงสู่ก้นลำธาร แม้ว่าไซซีจะมีความสวยงามเป็นหนึ่งในแผ่นดินแห่งยุคนั้น แต่นางก็มีโรคประจำตัว คือโรคเจ็บแน่นหัวใจ เมื่อใดที่โรคกำเริบ นางก็จะเจ็บปวดรวดร้าวไปทั้งทรวง วันหนึ่ง

(ที่มาภาพ <http://www.wimage.baidu.com>)

นางไปซักผ้าริมธาร ขณะนั้นนางก็เกิดอาการเจ็บแน่นทรวงขึ้นมา นางเอามือกุมทรวงอกแล้วรีบเดินกลับบ้าน นางจึงหน้านิ่วคิ้วขมวดอย่างเจ็บปวด แต่เพื่อนบ้านที่เห็นท่าทางอาการของนาง เช่นนี้กลับชมว่า ช่างงดงามอ่อนช้อยยิ่งนัก คำชมนี้ได้ยินถึงหูของหญิงสาวอีกคน นามว่าตงฉี 东施/東施 Dōng Shī เนื่องจากนางเป็นคนไม่สวย แต่ก็อยากให้ผู้คนชมตัวเองสวยบ้าง จึงคิดว่าการที่ไซซีงดงามเพราะท่าทางอย่างนี้ นางจึงฝึกหัดเดินท่าทางแบบไซซีตอนเจ็บปวด จนคิดว่าทำได้เหมือนแล้ว นาง

จึงออกไปเดินทำท่าเห็บทรงงอก เอามือกุมทรงงอก ทำหน้าว่าคิ้วขมวด เดินโซซัดโซเซผ่านผู้คนไป
เหล่าผู้คนตามท้องถนนเห็นนางมีท่าทางสุดแปลกและสุดแสนน่าเกลียด ต่างพากันวิ่งหลบไปไกลๆ
เด็กน้อยเห็นก็ร้องไห้ด้วยความกลัว ต่อมาภายหลัง ผู้คนจึงนิยมเอาเรื่องราวของนางตงฉือเลียน
แบบท่าทางของนางโซซัดไปเปรียบเปรยผู้ที่ชอบเลียนแบบ หรือลอกแบบคนอื่นโดยไม่รู้จัก
ตัวเอง หรือบางประเทศที่อยากถืบตัวเองให้สูงขึ้นเป็นประเทศพัฒนาแล้ว ก็หลั้หลั้หลั้
ไปเลียนแบบประเทศอื่น จนไม่รู้ว่าตนเองแท้จริงแล้วเป็นเช่นไร วัฒนธรรมของตนเป็นเช่นไร
เช่นนี้แล้ว ต่อให้ลอกเลียนเขาไปอีกสิบปีก็ไม่มีทางไล่เขาทัน

ข้อคิดจากประโยคสุภาษิตนี้

成语比喻：胡乱模仿别人会带来相反的效果。

成語比喻：胡亂模仿別人會帶來相反的效果。

Chéngyǔ bǐyù: hú luàn mó fǎng bié rén huì dài lái xiāngfǎn
de xiàoguǒ.

เฉิงยฺหวี่ ปี้ยู่: หู ลว่่าน หม่ว ฟ่าง เปีย เหวิน หุ้ย ไต่ ไหล เชียงฝ่าน เตอะ เชียวกั๋ว.

สุภาษิตเปรียบว่า หลั้หลั้หลั้ตาลอกเลียนแบบคนอื่น ผลลัพธ์ที่ได้จึงมักจะตรงกันข้าม

ประโยคตัวอย่างที่ใช้สำนวนสุภาษิตนี้ เช่น

他以为把有名的作家专著拿来模仿，就会成为作家；
但往往是东施效颦，徒惹人笑。

他以為把有名的作家專著拿來模仿，就會成為作家；
但往往是東施效顰，徒惹人笑。

Tā yǐwéi bǎ yǒumíng de zuòjiǎ zhuānzhe ná lái mófǎng, jiù
huì chéngwéi zuò jiā; dàn wǎngwǎng shì Dōng Shī xiào
pín, tú rě rén xiào.

ทา อี้เหว้ย บ่า โหย่วหมิง เตอะ จั้ว เจีย จวานเจอ หนา ไหล หม่วฟ่าง, จั้ว หุ้ย เฉิงเหว้ย จั้ว
เจีย, ตัน หวางหว่าง ฉือ ตงฉือ เชียว ผิน, ถู เหว่อ เหวิน เชียว.

เขาคิดว่าลอกงานเขียนของนักเขียนที่มีชื่อเสียงแล้ว ก็จะเป็นนักเขียนที่มีชื่อเสียงได้
แต่ผลลัพธ์ก็มักจะตรงกันข้ามเสมอ เหมือนดังนางตงฉือเลียนแบบขมวดคิ้ว กลับนำมาซึ่ง
เสียงหัวเราะเยาะของผู้คน

ศูนย์ภาษาและวัฒนธรรมจีนสิรินธร

มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง